

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTESTVÉREKET, ÉS
MINDENKIT, AKI A CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

Na, öreg, vége a szép szabadságnak, te is igába hajtod a fejed! – mondta vidáman az ifjú férjnek barátja, amikor az esküvő után gratulált. Az ifjú férj kissé zavarba jött. Élete most fordult a célegyenesbe, szabad az útja a boldogság felé, legjobb barátja pedig azon sajnálkozik, hogy elvesztette szabadságát. Fogadta továbbra is a gratulációkat, mindenki sok boldogságot kívánt. A szabadságról ugyan senki sem beszélt, benne mégis ott motoszkált a kérdés: vajon tényleg elvesztett valamit? Sőt, megfosztotta szabadságától a lányt is, aki eddig menyasszonya volt, mostantól pedig a felesége?

Meglepődött, amikor a lakodalmass vacsoránál egyik nagybátyja – mintha csak hallotta volna a jóbarát gratulációját – pohárköszöntőjében az elköteleződés és a szabadság közötti összefüggésről beszélt. Mai „modern” világunkban – mondta – mindenkinek joga van házasságot kötni, és felbontani, ha valami nem tetszik. Sőt, joga van választott párjával együtt élni minden formáságot mellőzve, addig, amíg ezt a kapcsolatot kellemesnek találják. Az elköteleződés nem „modern” dolog, mert *kötelez* valamire, látszólag korlátozza a szabadságot. Gratulálok az ifjú párnak, hogy volt bátorságuk nem „modernnek” lenni, hogy szabadon és véglegesen elköteleződtek egymás és a házasság mellett. Biztos vagyok abban, hogy semmi nem kényszerítheti őket döntésük visszavonására, mert pont ez a döntés tette teljessé szabadságukat.

A döntés szabadabbá tesz. Idézzétek fel azt a felszabadult boldogságot, amelyet akkor éreztetek, amikor egymás mellett döntöttetek!

Néhány év múlva, amikor egyszer az ifjú férj éppen ikreit vitte a parkba levegőztetni, összetalálkozott a jóbaráttal. Hát ide jutottál szerencsétlen barátom, hogy gyerekpesztrának használnak? – kérdezte. Ezért nem látlak már olyan régóta az edzőteremben? Egyébként hogyan csinálod, hogy nem látszol elkeseredettnek, sőt büszke öröm sugárzik az arcodról? Ami azt illeti, te meg mintha egy kicsit szomorúnak látszanál – válaszolta a már nem is annyira ifjú férj. Mi van veled? Ne is mondd, – hangzott a válasz – összevesztem mostani barátnőmmel, és minthogy ugyanannál a cégnél dolgoztunk, most elég feszült a hangulat odabent is. Ahhoz, hogy kibéküljünk, nekem is engednem kellene, de nem akarom feladni a szabadságomat. Inkább egyedül maradok, de legalább szabad, esetleg elmegyek máshová dolgozni. Nem mindenki alkalmas arra, hogy olyan jól bírja az igát, mint te! A két ikergyerek apja elgondolkodva válaszolt: Őszintén kívánom neked, hogy találj te is ilyen kellemes, örömteli igát! Tudod, teendő van elég, meg hát az embernek munkahelye is van. Anyósoméék sokat segítenek, sokszor tehermentesítenek, de nem telepednek ránk. Kétségtelen, hogy nem tehetem mindig azt, amit éppen az adott pillanatban kényem-kedvem diktálna, de ezek a korlátok védenek engem, pontosabban minket, egész családukat. Korlátok között biztonságosabban lehet haladni. Meg aztán a munkát, a gyerekpesztrálást nem anyósom, vagy feleségem rója ki rám, hanem közösen elhatározzuk, hogy hogyan tudunk mindent jól megoldani, mert meg akarjuk oldani. Azáltal, hogy összekapcsoltam életemet a feleségemével, hogy minden célunk, vágyunk, szándékunk közös, minden kényszertől mentesen szabadon döntünk. A kettőnk szabadsága együtt nagyobb szabadság, mint egyenkénti szabadságaink összege!

Hogyan élitek meg házasságotokban azt, hogy kettőtök egyenkénti szabadságának összegénél nagyobb a szabadságotok? Hogyan tudjátok a generációk közötti együttműködést a család életminőségének szolgálatába állítani?

Kedves házaspárok, jegyesek és szerelmesek! Minden ember szíve mélyén vágyik az igaz és a jó megtalálására. „A pogányok, holott törvényük nincsen, a természettől vezérelve megteszik mindazt, ami a törvényben van, ... és így megmutatják, hogy a törvény követése szívükbe van írva.” (Róm 2, 14) Emberi méltóságunk egyik legfontosabb tényezője Teremtőnkől kapott szabad akaratunk, mellyel dönthetünk a jó és rossz között. Szépen fogalmazza ezt meg Sírák fia: „Megteremtette Isten az embert kezdetben, és őt saját belátására bízta: adta még ezen felül parancsait és törvényeit. Ha meg akarod tartani a parancsokat, azok megtartanak téged, ha állandóan gyakorlod a hűséget, amely előtte kedves. Víz és tüzet helyezett eléd, amelyiket akarod, az után nyújtsd ki kezedet! Élet és halál, jó és rossz van az ember előtt, s azt kapja, ami kedvére van.”(Sir 15, 14-18) Ha minden belső kényszertől és külső erőszaktól mentesen döntünk, akkor szabadok vagyunk. Szabadságunk tehát szabad akaratunkban gyökeredzik.

Mennyiben befolyásolja szabad akaratunkkal hozott döntéseinket, hogy azok hatással vannak mások életére? Mi segít felelősségteljes döntéseket hozni?

„Az igazi szabadság az istenképiség nagy jele az emberben.” (GS 17) Noha mindannyian bizonyos fizikai kötöttségek és morális kötelezettségek között élünk, képesek vagyunk önállóan elhatározni és végrehajtani cselekedeteinket, a teremtettségünkől fakadó korlátok nem csorbítják szabadságunkat. Ugyanakkor tévedés azt állítani, hogy a szabadságra hivatkozva megengedhető bármit mondani és bármit tenni. Hamis az a szabadság-fogalom, amely szerint a szabad embert semmi nem akadályozhatja céljainak elérésében, irányuljanak azok a földi javak, a hatalom, vagy az élvezetek elérésére. „Minél inkább teszi a jót, annál szabadabbá válik az ember. Igaz szabadság csak a jó és az igazságosság szolgálatában lehetséges. Az engedetlenség és a rossz választása visszaélés a szabadsággal és a bűn rabszolgaságába vezet. ... Az ember, ha elszakad az erkölcsi törvénytől, megkárosítja a saját szabadságát, önmagát kötözi meg, megszakítja a testvériséget a hozzá hasonlókkal és föllázad az isteni igazság ellen”. (KEK 1733, 1740)

A házasság szövetség Isten és egy emberpár között. Az emberpár kötelezettségeket vállal magára, és ha mindegyikük szabadon, belső kényszertől és külső erőszaktól mentesen döntött a szövetség mellett, akkor éltek szabadságukkal, de nem korlátozták azt. Ha pedig továbbra is tudatos és szabad választás alapján döntenek a jó, a szép, az igaz és a szent mellett, akkor szabadságuk, emberi méltóságuk kiteljesedik. A házasság és a család méltóságát akkor szolgálják, ha megszabadulva a kisebb-nagyobb szenvedélyektől, a jó szabad választásával igyekeznek egymást boldoggá tenni, az alkalmas eszközöket pedig hatékonyan és gondosan választják meg. Az Istenre irányultságot a bűntől megsebzett emberi szabadság teljesen csak Isten segítő kegyelmével tudja megvalósítani.

Milyen szerepe van a szülők, nagyszülők példájának, illetve a házasságra való felkészítésnek a szabad, belső kényszertől és külső erőszaktól mentes egymás melletti döntés meghozatalában? Idézzétek fel saját döntésetek folyamatát!

Bíró László
az MKPK családreferens püspöke
a Magyar Katolikus Családegylet elnöke